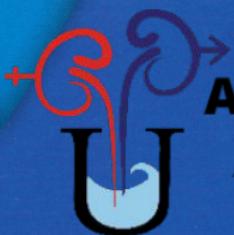
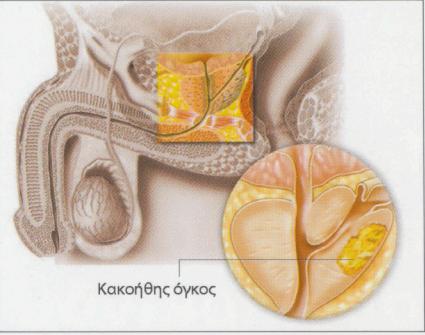

Υποστηρικτικός οδηγός ασθενών

Πρώιμη ανίχνευση του καρκίνου του προστάτη

Αναστάσιος Κονταξής
Χειρουργός ουρολόγος
Ανδρολόγος

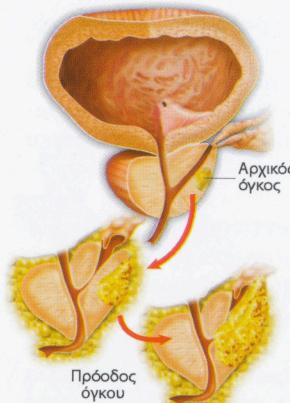
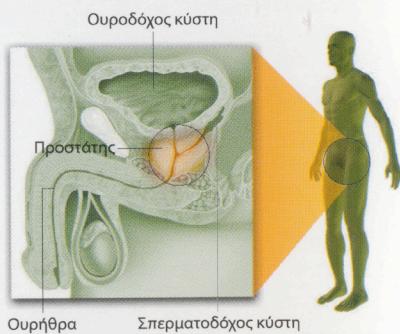

Ο καρκίνος του προστάτη είναι ένας κακοήθης όγκος που αναπτύσσεται από κύτταρα του προστατικού αδένα, και αποτελεί τον συχνότερο καρκίνο σε άνδρες μεγαλύτερους από 50 ετών. Στατιστικά δεδομένα έχουν αποδείξει ότι 1 στους 7 άνδρες θα νοσήσει από καρκίνο του προστάτη κατά τη διάρκεια της ζωής του. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο όγκος αναπτύσσεται αργά και αρχικά περιορίζεται μέσα στον προστάτη χωρίς να προκαλεί σημαντική βλάβη, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, αναπτύσσεται ραγδαία και μπορεί να είναι πιο επιθετικός. Πα τονό το λόγο, η πρώιμη διάγνωση στα αρχικά στάδια της ανάπτυξής του προσφέρει καλύτερες πιθανότητες για μια επιτυχή θεραπεία.

Τι είναι ο προστάτης;

Ο προστάτης είναι ένας αδένας που εντοπίζεται στην πύελο των ανδρών. Αποτελεί μέρος του ανδρικού αναπαραγωγικού συστήματος και βρίσκεται μπροστά από το ορθό και κάτω από την ουροδόχο κύστη, περιβάλλοντας την ουρήθρα (σωλήνας που, διερχόμενος από το πέος, αποβάλλει τα ούρα από την ουροδόχο κύστη). Το μέγεθός του είναι κατά προσέγγιση εκείνο ενός καρυδιού, αν και μπορεί να ποικίλλει με την ηλικία.

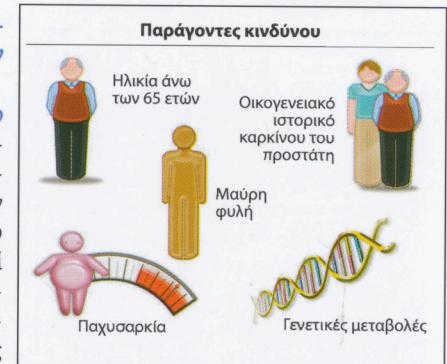
Ο προστατικός αδένας παράγει ένα υγρό που συνεισφέρει στην παραγωγή του σπέρματος, κατά τη ροή του στους γεννητικούς σωλήνες προς τα έξω διαμέσου της ουρήθρας. Αυτό το υγρό παρέχει θρεπτικά συστατικά και προστατεύει τα σπερματοζώαρια που περιέχονται στο σπέρμα.

Από πού προέρχεται ο όγκος και πώς εξελίσσεται;

Σχεδόν όλοι οι κακοήθεις όγκοι του προστάτη προέρχονται από τα αδενικά κύτταρα που είναι υπεύθυνα για την παραγωγή του προστατικού υγρού. Αυτά τα κύτταρα συνήθως διαιρούνται, αναπτύσσονται, γερνούν και πεθαίνουν ανάλογα με τις φυσιολογικές ανάγκες του προστάτη και του οργανισμού. Όταν μια διαδικασία δεν λειτουργεί σωστά, νέα κύτταρα αναπαράγονται ενώ τα γηρασμένα κύτταρα σταματούν να πεθαίνουν, γεγονός το οποίο δημιουργεί μια μάζα παθολογικών κυττάρων, γνωστή ως όγκος. Οι όγκοι αρχικά αναπτύσσονται εντός του προστάτη, αλλά η κακοήθειά τους, τους οδηγεί να μην ανταποκρίνονται στους φυσιολογικούς νόμους που διέπουν την κυτταρική ανάπτυξη και πολλαπλασιάζονται με ανεξέλεγκτο τρόπο. Κατά την εξέλιξή τους, μπορούν να διηθήσουν τα γειτονικά όργανα, όπως η ουροδόχη κύστη ή το ορθό ή να επεκταθούν σε απομακρυσμένες θέσεις διαμέσου των αιμοφόρων ή των λεμφικών αγγείων. Σε αυτές τις απομακρυσμένες θέσεις, ο όγκος εξακολουθεί να αναπτύσσεται δημιουργώντας μεταστάσεις. Συχνή θέση σχηματισμού μεταστάσεων είναι τα οστά.

Ποιοί είναι οι παράγοντες κινδύνου για τον καρκίνο του προστάτη; Ένας παράγοντας κινδύνου είναι μια κατάσταση που αυξάνει τις πιθανότητες να εμφανίσει κανείς μια αρρώστια. Στην περίπτωση του καρκίνου του προστάτη, έχουν αναγνωριστεί ορισμένοι παράγοντες, οι οποίοι θα μπορούσαν να συνδέονται με αυξημένες πιθανότητες

ανάπτυξης αυτής της νόσου, αν και ο πραγματικός κίνδυνος σε μερικές περιπτώσεις δεν έχει προσδιοριστεί με σαφήνεια.

Οι παράγοντες κινδύνου περιλαμβάνουν την ηλικία, το οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του προστάτη, ορισμένα φυλετικά και εθνικά χαρακτηριστικά, μερικούς διατροφικούς παράγοντες, την παχυσαρκία και την παρουσία ορισμένων γονιδίων.

Πώς εκδηλώνεται ο καρκίνος του προστάτη;

Στα πρώτα στάδια, ο όγκος αναπτύσσεται μέσα στον προστάτη και συνήθως δεν εμφανίζει συμπτώματα που να υποδεικνύουν την παρουσία του. Σε προχωρημένα στάδια, μπορεί να προκαλέσει συμπτώματα, όπως προβλήματα ούρησης, παρουσία αίματος στα ούρα, δυσχέρεια στύσης (σεξουαλική ανικανότητα) και πόνο στη λεκάνη ή σε γειτονικά οστά.

Άλλα συχνά νοσήματα του προστάτη

- Καλοήθης υπερπλασία του προστάτη ή καλοήθης αύξηση του προστάτη: αποτελεί μια πολύ συχνή κατάσταση που εμφανίζεται κυρίως σε ηλικιωμένους άνδρες και οφείλεται στην ανάπτυξη καλοήθους όγκου μέσα στον προστατικό αδένα. Δεν εξελίσσεται σε καρκίνο και προκαλεί πρώμες εκδηλώσεις, αφού η ανάπτυξη συμπιέζει συνήθως την ουρήθρα και παρεμβαίνει στη ροή των ούρων στα αρχικά στάδια της.
- Προστατίτιδα: είναι φλεγμονή του προστάτη, συνήθως λόγω μιας λοίμωξης.

Μπορεί ο καρκίνος του προστάτη να ανιχνευθεί στα πρώιμα στάδια;

μο και θα αξιολογήσει τα υπέρ και τα κατά ως προς τη διενέργεια των διαγνωστικών εξετάσεων.

Ποιές εξετάσεις ανιχνεύουν τον καρκίνο του προστάτη σε πρώιμο στάδιο;

Ο καρκίνος του προστάτη ανιχνεύεται συνήθως σε πρώιμο στάδιο μέσω μιας εξέτασης αίματος για το ειδικό προστατικό αντιγόνο (Prostate Specific Antigen/ PSA). Η δακτυλική εξέταση του ορθού (Digital Rectal Examination / DRE) είναι ένα ακόμη διαγνωστικό εργαλείο, το οποίο μπορεί να ανιχνεύσει νωρίς ένα όγκο του προστάτη.

Αν κάποια από τις δύο αυτές εξετάσεις είναι παθολογική, ο γιατρός θα υποδείξει τις απαραίτητες περαιταίρω εξετάσεις για να προσδιοριστεί αν το άτομο πάσχει από καρκίνο του

Η χρήση διαγνωστικών εξετάσεων για την ανίχνευση σε ασυμπτωματικά άτομα είναι γνωστή ως έλεγχος διαλογής. Στην περίπτωση του καρκίνου του προστάτη, από πλευράς δημόσιας υγείας, οι μελέτες διαλογής δεν ενδεικνύνται σε όλους τους άνδρες.

Εντούτοις, μια πρώιμη διάγνωση είναι εφικτή σε κάθε άτομο ανεξάρτητα. Ο γιατρός θα λάβει υπόψη τους παράγοντες κινδύνου που παρουσιάζει κάθε άτο-

Βιοψία προστάτη:
Η συλλογή δείματος
προστατικού ιστού και
η ανάλυσή του στο
μικροσκόπιο

προστάτη ή όχι. Αν τα αποτελέσματα είναι ύποπτα, η βιοψία προστάτη θα επιβεβαιώσει την ύπαρξη ή όχι της νόσου. Αυτή η εξέταση συνίσταται στη λήψη ενός δείγματος ύποπτου προστατικού ιστού (συνήθως δια παρακέντησης με ειδική βελόνα), για να αξιολογηθεί αργότερα σε μικροσκόπιο από ειδικό γιατρό.

Όταν ο όγκος ανιχνεύεται σε πρώιμα στάδια θεραπεύεται ευκολότερα και αποτελεσματικότερα, σε σχέση με αυτόν που ανακαλύπτεται σε προχωρημένο στάδιο.

Η εξέταση του PSA στο αίμα: λαμβάνεται ένα δείγμα αίματος και μετριούνται οι τιμές αυτής της ουσίας. Το PSA παράγεται φυσιολογικά από τον προστάτη και απελευθερώνεται στο αίμα σε μικρές ποσότητες. Η μέτρηση υψηλών τιμών του PSA μπορεί να εγγίζει την υποψία καρκίνου του προστάτη¹ ωστόσο, και άλλα νοσήματα, όπως η προστατίτιδα και η υπερπλασία του προστάτη μπορούν να αυξήσουν τα επίπεδα του PSA.

Δακτυλική εξέταση του ορθού: αποτελεί μια κλινική εξέταση που διενεργείται από τον γιατρό. Ο γιατρός εισάγει τον δείκτη του χεριού του, αφού έχει φορέσει ένα γάντι και έχει επικαλύψει με λιπαντική αλοιφή, στο ορθό, που βρίσκεται στενή σε επαφή με τον προστάτη. Η δακτυλική εξέταση του προστάτη από το ορθό επιτρέπει την αξιολόγηση ορισμένων διαταραχών του σχήματος, της υφής ή του μεγέθους του, που μπορεί να υποδηλώνουν την παρουσία όγκου.

Πώς ανιχνεύεται αν ο καρκίνος είναι εντοπισμένος ή έχει εξαπλωθεί σε άλλες θέσεις;

Εφόσον έχει γίνει η διάγνωση καρκίνου του προστάτη, ο γιατρός θα ζητήσει πιθανόν μερικές εξετάσεις για να προσδιοριστεί αν ο όγκος έχει εξαπλωθεί πέραν της περιοχής αυτής. Οι εξετάσεις αυτές περιλαμβάνουν το σπινθηρογράφημα οστών (μια εξέταση που αξιολογεί τις πιθανότητες οστικής μετάστασης), την αξονική τομογραφία και τη μαγνητική τομογραφία. Οι εξετάσεις αυτές είναι οι συχνότερα ενδεικνυόμενες και επιτρέπουν τον προσδιορισμό της έκτασης της νόσου και τον καθορισμό της πλέον κατάλληλης θεραπείας.

Πώς αντιμετωπίζεται θεραπευτικά ο καρκίνος του προστάτη;

Ανάλογα με την κάθε περίπτωση **ξεχωριστά**, υπάρχουν πολλές θεραπευτικές επιλογές για τον καρκίνο του προστάτη.

Η απόφαση ως προς το ποιά θεραπευτική αντιμετώπιση θα πρέπει να επιλεχθεί, εξαρτάται από παράγοντες, όπως:

- **Η ηλικία του ασθενούς και το προσδόκιμο επιβίωσης.**
- **Η παρουσία άλλων σημαντικών νοσημάτων.**
- **Το στάδιο εξάπλωσης του καρκίνου.**
- **Τα συναισθήματα του ασθενούς και η άποψη του γιατρού ως προς την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η νόσος.**
- **Η πιθανότητα καθεμιάς από τις διαθέσιμες θεραπείες να θεραπεύσει ή να παρέχει οφέλη για τη νόσο.**
- **Η αξιολόγηση του ασθενούς και τα συναισθήματά του σχετικά με τις ανεπιθύμητες ενέργειες κάθε διαθέσιμης θεραπείας.**

Οι διαθέσιμες θεραπείες συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την εγχειρηση, την ακτινοθεραπεία, την κρυοθεραπεία (εφαρμογή πολύ χαμηλών θερμοκρασιών), τη χρήση ορμονών, την ανοσοθεραπεία και τη χημειοθεραπεία. Γενικά, αυτές είναι συνδυαστικές θεραπείες και απαιτούν τη συμμετοχή διεπιστημονικής ιατρικής ομάδας.

Μερικοί γιατροί χρησιμοποιούν την αντιμετώπιση αναμονής (προσεκτική παρακολούθηση και αναμονή) ή την ενεργητική επιτήρηση. Εφόσον ο όγκος συνήθως αναπτύσσεται αργά, σε ορισμένες περιπτώσεις η νόσος απλώς ελέγχεται και ο ασθενής παραμένει υπό στενή επιτήρηση, ώστε να αξιολογούνται η κατάστασή του και οι παράμετροι προόδου μέσω περιοδικής παρακολούθησης.

Βιβλιογραφία που χρηματοδοτήθηκε

- European Association of Urology [Internet]. Guidelines on Prostate Cancer [updated 2014 Apr; cited 2014 May 28]. Διαθέσιμο από: http://www.uroweb.org/guidelines/online-guidelines/no_cancer1
- Prostate Cancer. Mayo Clinic. Feb 11, 2012. Fecha de consulta: 16/08/2012 <http://www.mayoclinic.com/healthy/prostatecancer/DS00043>
- American Cancer Society [Internet]. Prostate Cancer [updated Mar 12, 2014; cited May 28, 2014]. Διαθέσιμο από: <http://www.cancer.org/cancer/prostatecancer/detailedguide/index>
- National Cancer Institute. National Institutes of Health [Internet]. What You Need to Know About Prostate Cancer. [updated Set, 2012; cited May 28, 2014] Διαθέσιμο από: <http://www.cancer.gov/cancertopics/wyntk/prostate/prostate.pdf>

Ιατρικός διευθυντής: Dr. Andrea Cohen / Translator: Carolina Fryd - CTPCBA Reg. 3428 / www.miniatlas.com – info@miniatlas.com
© 2014 Cyna S.A. / © 2014 Licitio SL. www.ec-europe.com - info@ec-europe.com

Με την επωφύλαξη ποντών δικαιώματος. Παρακαλείσθε όπως λάβετε υπόψη πως ότι το ανυπέρτερο κείμενο σε καμιά περίπτωση δεν αντικαθίσταται και δεν αποτελεί υποκατάστημα της αναφόρησης ιατρικής βοήθειας ή άνω μέρους προσανατολισμού ή υπόδειξης για τη διάγνωση, πρόληψη, ανιχνεύση, πρακτική εκπλούση ή τη χρήση ορμογένων φαρμάκων. Συμβαλλόμενη την ιατρό σας, για συστάσεις σχετιζόμενες με αποδείξεις ιατρική πρόβλημα ή κατάσταση, και ακολούθηση της δόσης, του όχι μόνο για τον εαυτό σας αλλά επίσης για την οικογένειά σας ή αποκοινωνίστε μάλλον. Η οικλή ή μερική συνανταραγμούνται αυτής της δουλειάς με υπονομόθετη τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της φωτοαναπαραγωγής και της ηλεκτρονικής ανανταραγμούς, και η διανομή δεσμώντων μεσύ δημόσιων ενοικίασης ή δανεισμού χωρίς γραπτή εξουσιοδότηση από τον κάτοχο των δικαιωμάτων, απαγορεύονται αυστηρά και υπόκεινται σε κυρώσεις περιχρήματα. διά νόμου.

ΜΕΤΡΗΣΗ PSA

ΜΕΤΡΗΣΗ PSA

ΣημειώσεΙς

ΣημειώσεΙς